

3. Мироненко О.М. Світоч української державності. Політико-правовий аналіз діяльності Центральної Ради. Київ: б/в, 1995. – 328 с.
4. Бутенко А. Микола Міхновський – адвокат, політик, громадський діяч. Адвокатура України:серія «Нариси з історії адвокатури України»/ Вип.2. За ред. І.Б.Василик. – К.:КВІЦ, 2016. – С. 333-368.

Валерія Сергіївна Хацько – студентка І курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Вікторія Олегівна Панкратова** – доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ПРАВО НА БЕЗОПЛАТНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ

В умовах демократичних та правових перетворень важливе місце займає захист прав та свобод людини та громадянина як з боку держави, та і самим громадянським суспільством. У цьому контексті особливу значимість здобуває право на отримання безоплатної правової допомоги.

Тема роботи є актуальною у зв'язку зі складним матеріальним становищем більшості населення, соціальною несправедливістю та низьким рівнем правової освіченості громадян в усіх регіонах країни.

Мета роботи – дослідити особливості права на безоплатну правову допомогу.

Право на правову допомогу розглядається в юридичній науці як одне з основних прав людини і громадянина, що володіє всіма ознаками, властивими конституційним правам, є одним із прав, що складають юридичну базу для всієї системи прав, що володіє вищою юридичною силою і підлягає підвищеному захисту; як право, яке має двоїстий характер, тому може бути віднесено до прав-гарантій; як спосіб захисту інших конституційних прав і свобод громадян; як найважливіша гарантія юридичної безпеки [2, с. 30-31]. Воно є природнім і невідчужуваним правом людини, покликано забезпечити свободу людини від втручання публічної влади.

Право на безоплатну допомогу захисника чітко встановлюється в статті 6 (3)(с) Європейської Конвенції про захист прав людини і в статті 14 (3)(d) Міжнародного Пакту про громадянські і політичні права. Європейський суд з прав людини розробив докладні правила про те, як має надаватися безоплатна правова допомога, багато з яких були підтверджені Комітетом ООН з прав людини.

Право громадян на правову допомогу закріплено у Конституції України та деяких спеціальних законах України. Зокрема, Закон України

від 02.06.11 р. № 3460-VI «Про безоплатну правову допомогу» створив правову базу та механізм для реалізації права кожного на правову допомогу у випадках, коли вона повинна надаватись безоплатно.

Безоплатна правова допомога – правова допомога, що гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів та інших джерел.

Безоплатна правова допомога поділяється на два різновиди: первинна правова допомога та вторинна правова допомога.

Безоплатна первинна правова допомога – вид державної гарантії, що полягає в інформуванні особи про її права і свободи, порядок їх реалізації, відновлення у випадку їх порушення та порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Безоплатна первинна правова допомога включає такі види правових послуг: надання правової інформації; надання консультацій і роз'яснень із правових питань; складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру); надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації [1].

Право на безоплатну первинну правову допомогу згідно з Конституцією України та цим Законом мають усі особи, які перебувають під юрисдикцією України.

Безоплатна вторинна правова допомога – вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя.

Безоплатна вторинна правова допомога включає такі види правових послуг: захист; здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; складення документів процесуального характеру.

Право на безоплатну вторинну допомогу має широке коло осіб, які визначені у ст. 14 Закону [1].

Отже, право на правову допомогу є невід'ємною та невідчужуваною можливістю особи отримувати в установленому законом порядку професійну допомогу з питань правового характеру.

Література

1. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 02.06.2011 № 3460-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>
2. Ісакова В. М. Право на правову допомогу: поняття, особливості, гарантії: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Ісакова Вікторія Михайлівна. – Х., 2013. – 17 с.